

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizennegyedik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A Bárány-szálló megvételeéről.

Régi magyar históriás ének címéhez hasonlít a főntebbi titulus, amelynek olvastára bizonyára mindenki megkönynyebbültlen sóhajt fel. Szinte évtizedek óta vajdott a Bárány sorsának kérdése, míg végre most, hosszas utánjárások és lamentálások árán sikerült a bajai munkapártnak ezt a többé kevésbé, de inkább többé mint kevésbé eminens fontosságú problémát olyképp megoldani, hogy a legoptimistább vágyakat is kielégíti a jelenlegi fordulat.

Egyik elmúlt számunkban publikáltuk már azt a hírt, hogy a kereskedelemügyi miniszter megveszi a Bárány-szálló beltelkének Haynald-utcai részét a város által felajánlott árban. Ez tehát fait accompli. Hogy az ellenzéki újság ismert jól értesültségével és igazmondásával cáfolólag közli ezt az igazán fontos hírt az természetes. A miniszter ugyanis nem arról értesítette a tanácsot, hogy hajlandó a Bárány megvételeére vonatkozólag tárgyalásokba bocsátkozni, hisz ez a miniszteri leirat nem tárgyalásokba való bocsátkozást jelent, hanem a már jóideje folyó tárgyalások eredménye, amely szerint az állam a Bárány-szállót a lehető legrövidebb idő alatt megveszi a postakincstár céljaira. Természetes végül az is, hogy az ellenzéki újság e kis apokrif hírecskéje nem von le semmit e fontos kérdés megoldásának értékéből, hanem csakis, újból és újból arra alkalmas, hogy világot vessen a tudoldal önző politikájára, amelynek következtében születnek meg a »szócsovön« keresztül az ilyen tendenciózus hírecskék, amiknek nyilvánvaló célja minden munkapárti vívmánynak, ha az még olyan fontos is, lebecsülése vagy legalább is kicsinyítése.

A Bárány-szálló jelenlegi ős formájában igazán több kárt okozott a városnak, mint hasznot. A rá vonatkozó tervek pedig, — színházépítés, vagy bérpalota — a város anyagi helyzete miatt utópisztikusnak. Plauzibilisebb, kedvezőbb formát, mint azt, amely szerint az államnak eladta a város ezt az ősmotot, igazán elgondolni is alig tudunk Baja szaporodik ezzel egy impozáns palotával, amelynek végeredményben a városra okvetlenül közvetett és közvetlen haszna lesz, nem szólván arról, hogy a város megszabadul egy kamatozhatatlan tőkétől. A legimproktivebb tulajdona a

városnak a Bárány, amelyet produktív és csakis hatalmas áldozatok árán lehetne átvarázsolni, s így, a város jelenlegi anyagi helyzete következtében csak talán száz év múlva lehetett volna a Bárány annyira megváltoztatni, hogy hasznát is lásson belőle a város.

A legracionálisabb terv kétségtelenül tehát a Bárány eladása volt, s hogy ezt a tervet ilyen plauzibilis módon sikerült a városnak végrehajtania, kétség-telenül, és minden ellenzéki lekicsinylés ellenére is vívmány, még pedig munkapárti vívmány.

Az inasiskoláról.

Egyik iparos olvasónktól vettük a következő cikket, amelyet, jóllehet tartalmával nem mindenben értünk egyet, mégis szívesen adát a nyilvánosságának, közérdeklő dologról lévén benne szó, a Panaszos cikk egyébként a következő:

Magyarországon mindent utánoznak; amit külföldön jól csinálnak, azt Magyarországon utánozzák, természetesen rosszul.

Van e mester például Baján akinek a mai inasiskolai intézmény tetszik? Azt nem is kérdelem, hogy van-e inas amelyiknek az iskolába járás innyere volna. Hogy a tanító uraknak sem valami nagy szórakozás az inasokkal való hadakozás, az szintén természetes. — Tehát kinek kell az inasiskola a mai formában?

Egy igen bizonyító erővel ható példát hozok fel a saját tapasztalataimból. Egy tanoncot felvettem 2 hónappal a vakáció előtt, a próbaidő, a még rövid hátralevő iskolaidényre való tekintettel nem irattam mindjárt az iskolába.

A gyerek mintaszerű magaviseletű, igen szorgalmas, szófogadó volt; szemmel láthatólag haladt a szakmájában. A bekövetkező iskolaidényben köteleességszerint iskolába irattam; 1 hónap alatt a gyerek teljesen megváltozott, iskolába iratás után 2 hónapra kapta az első pofont, szófogadatlanná öntéjű kőlyök lett belőle; és tisztán a nagyon is rossz inasiskola intézmény áldozata. — Hol itt a hiba nem tudom megmondani, a tanító urak szinte rettegnek ettől az intézménytől, s biztosan tudom, hogy ha a mi tanítóinkon és tisztességes rendes fizetésen múlva, egy sem vállalkozna arra, hogy inasiskolában tanítson.

De nézzük máshol; éppen a napokban a napilapokban olvastam, hogy egy városban az inasiskolákban rendőri assistencia mellett »tanítanak«. Hát kérem szeretettel van-e szükség ezekre az iskolákra. — N-m bosszantó

dolog-e az, ha a legnagyobb munka közepette az inas ur lecsapja a szerszámot délután 4 órakor, hóna alá csapja soha el nem olvasott könyvét, s szinte kárörvendve a gazda bosszúságára jelenti: »megyek az iskolába.« A bosszuságnak folytatása pedig ott van, hogy a legtöbb iparosnál este 7 órakor van a vacsora ideje a 8 óráig az iskolában »tanuló« inas urnak külön kell vacsorát adni este fél 9 órakor, mert akkor ér az inas ur haza. Aztán bármikor kérdeztem az inasomat mit tanulhatok ma? Azt a stereotyp feleletet kaptam »semmit.«

Hát kell az inasiskola? Szerény nézetem szerint az inasiskola a mai formájában nagy hátrányára van minden iparnak kivétel nélkül s ezen csak egy törvénnyel lehet változtatni és pedig.

1. A különböző iparágakat felosztani műveltségi fokozatokra például: Bocskoros, pappos, kefekötő stb. tanoncoknak csak az vehető fel, aki legalább 5 elemi osztályt végzett; asztalos, lakatos, órák, könyvkötő, stb. csak olyan vehető fel, aki legalább 2 gimnáziumot, vagy ennek megfelelő polgári iskolát végzett; szobrász, nyomdász, stb. csak az lehet, aki legalább 4 gimnáziumot vagy ennek megfelelő polgári iskolát végzett.

Ezek után az inasiskolák teljesen feleslegesek volnának, s tanoncok csak a mesterségén töltene egész időt, ami sokkal nagyobb hasznára válna egy a tanoncnak elsősorban valamint a tanonctartó iparosnak.

A mostani állapot egyáltalán tarthatatlan; amikor az egész világ munkásai, a hivatalnok ember rövid munkaidőért küzd, követeli a teljes vasárnapi munkaszünetet, akkor nálunk 14—15 órai foglalkozást kényszerítenek a fejlődésben levő ifjúságra, s a jelenlegi viszonyok között még ebből a rengeteg munkaidőből is kevés jut aránylag a voltaképeni szakmameg tanulásra. A főntebbi műveltségi fokozatokra való felosztást elfogadva, egyszeriben megváltoznék a helyzet, mert a tanonc szakmájához szükséges képességgel kezdeni tanulni, a munkaidő pedig nem volna kénytelen az inasiskola által elrabolt időt kora reggel behozni.

A fentieket összegezve látjuk, hogy az inasiskola magyarországon roppant rosszul sikerült hamisítvány, s az iparosok nem hajlandók túrni még további munkaidő elvonásokat az iskola által: a diákké legyen az iskola, az inas leghasznosabb iskolája legyen pedig a műhely. — Az illetékes tényezőket pedig kérjük szíveskedjenek az említett törvényformát tanulmány tárgyává tenni, s én azt hiszem, hogy feltétlenül figyelemre méltó az az eszme, hogy az iparágak műveltségi fokozatokra osztályozandók épp n úgy, amint hogy a lateiner osztálynak meg vannak ama bizonyos és szükséges küönböző iskola készletészsükség-

letei; azt hiszem, hogy ezen osztályozás az parosoknál sokkal szükségesebb és hasznosabb dolognak bizonyulna mintsem azt így hamar-hamarjában az ember elgondolná.

Egy iparosmester.

Szintársulat Baján.

Ezzel a cikkünkkel nem beharangozni akarunk Könyves Jenőnek, aki néhány hét múlva 15 napos szezonra bevonul a Nemzeti Szálloda nagytermébe kulturát árulni, hanem részint a publikumnak, de főleg a szünügyi bizottságnak figyelmébe szeretnénk ajánlani egyetmást.

Hisszük, hogy mindenki szívesen látja Könyveséket, hisz így legalább némi izelítőt kapunk a téli szezonból. Mi jó bajaiak hosszú idő óta ugyanis csak a legkínikulább nyárban műélvezhetünk színházban, némi fogalmat alkothattunk tehát most majd újból arról, hogy milyen más a rendes téli szezon, összehasonlítva a nyári szinkörben eltöltött borzalmak estékkel. Könyves ezidei társulatóról mostanáig semmi pozitívum nem tudunk, de hisszük, hogy a tavalyival egyenértékű nivós társulattal jön hozzánk. A közönséget tehát arra akarjuk kérni, hogy pártolja Könyveséket.

A szünügyi bizottságot, amelyről ugyan szintén nem tudjuk, hogy lelétezik-e vagy csak aféle mumus, arra szeretnénk ez alkalommal buzdítani, hogy kegyeskedjék egy kissé törődni Könyves műsorával. Vegyen magának némi fáradságot és nézzen utána, hogy ne az ősidőkben agyonjátzott darabokat tűzzön az igazgató műsorra, hanem új vagy legalább is újabb színművekkel ismeressen meg bennünket. Szólítsa fel Könyvest, hogy mutassa be előre műsorát, amelyet azután a bizottság egészen vagy részlegesen fogadhat el. Mert természetes, hogy ha már az egész téli szezonunk évente 15 napból áll, szeretnők, ha ezalatt a rövid szezon alatt nem tíz év előtti slágerekkel szórakoztatna bennünket a társulat. Krémer sem emelhet óvást e szezon ellen, azal hogy Könyves lejátssa ő előtte műsorát, hisz Könyves tavaly is sokkal eredetibb műsort állított össze, mint Krémer.

HIREK.

— **Volt szerkesztők balesete.** Spitzer Zoltán kir. pénzügyi fogalmazót, lapunk hosszú időn át volt kiváló szerkesztőjét, könnyen sulyossá válható baleset érte a napokban Arló borsodmgyeji községben, ahol a jegyzői hivatalt vizsgálta felül. Egy gyanus eb ugyanis nekirohant és lábába harapott, ami nyolc Pasteur-oltást kíván 10 napon át. Állapota most már jó és rövid néhány nap múlva újra elfoglalhatja hivatalát.

— **Halálozás.** Résztvétel értesültünk, hogy Braunberger Samu, a Reich Bernát cég hosszú éven át volt szimpatikus tisztviselője 21-én Budapesten meghalt. A Reich-cég a következő gyászjelentést adta ki: Alulírott cég fájdalommal telt szívvel tudatja Braunberger Samu urnak folyó hó 21-én Budapesten, 61 éves korában történt gyszos elhunytát. Az elhunyt 3 évtizeden át odaadó hűséggel és fáradhatatlan buzgalommal vett részt a cég munkájában és felelőhetetlen érdemeket szerzett annak felvirágozása körül. A cég főnökei és személyzete hiven fogják megőrizni a drága halott emlékét,

aki életében egyenes jelleme és szívójsága által mindnyájunk szeretetét bírta. Baja, 1911. nov. hó 22. Reich Bernát.

— **A leányegylet teazsurja.** Pompásan sikerült a leányegylet vasárnapi első five o'clock teetje, amelyen igazán kedves művelzetben volt része a szépszámu elit-közönségnek, eltekintve az ilyen zsurok természetserű apró intimitásaitól. Weidinger Margitka stílusos zongorajátékában gyönyörködött először a közönség, majd Marcell Banka végtelenül bájosan elmondott monológját élvezte. Végül Germány Gyula zenetanár últ a zongorához, s egyéni felfogással interpretálta Chopin koncertjét. Értékes játékát hosszantartó tapssal jutalmazta meg a közönség, amit Germány Sauer Romancéával kösyzt meg.

— **A bajai izr. nőegylet** a bajai szegények között 540 koronát osztott ki és 25 szegény leányt látott el téli ruhával.

— **Konferencia-beszédek.** P. Bangha Béla, nagyhirű jezsuita hitésznek tegnap este, ma, holnap és holnapután este hat órakor konferencia-beszédeket tart a főgimnázium tornacsarnokában amelyekre a közönséget szívesen látják.

— **Eljegyzés.** Dr. Tomcsányi Béla földink eljegyezte Simonyi Márhát, öz. Simonyi Dénesné szül. Csávossy Benigna bárónő leányát.

— **Új lap.** A porból meglemedett Phönix címet is adhattuk volna ennek a hírünknek, amelyben kollégialis szeretettel tudatjuk, hogy a Bajai Közönség újjáéledt a B. F. U. főkiadásaként. Igaz ugyan, — a történeti hűség kedvéért kell ezt megjegyeznünk — hogy nem is olyan régen a B. F. U. vasárnapi szépirodalmi mellékletként hirdette a jó öreg Bajai Közönség s mégis az sült ki, hogy a megfialodott Közönség nem alacsonyodott le a melléklet-re, hanem a B. F. U. hétfőn esti, vagyis keddi számát pótolja. Nincs ugyan, amint-hogy nem is lehet, semmi kifogásunk az ilyen kis helyzetváltozás ellen, csak óva intjük a B. F. U. ot vigyázatra, nehogy a meglemedett Phönix melléklet valahogyan elnyelje egyszer a főlapot . . .

— **A zirci apát — előléptetése.** Békefi Remig dr. egyetemi tanárnak zirci apátáttörtént kinevezése még nem nyert legfelső elintézését. Ezt megelőzőleg, bizonyára ezen minőségben tartendő nyugdíjazására való tekintettel ő Felsője november 11-éről kelt legfelső elhatározásával, mint a budapesti tud. egyetem nyilvános rendes tanárát jelen minőségében az V. fizetési osztályba, a törvényszerű illetményekkel kinevezte.

— **A magyar sör kintüntetése Turinban.** A Kőbányai Polgár Sertözöde a turini világkiállításon a legmagasabb díjjal, a Grand Prixvel lett kintüntetve. Ezen világhírű sörgyárunk méltán büszke lehet e kintüntetésre, mert Turinban a világ leghíresebb sörgyárai adtak egymásnak találkozót.

— **A kis önéreztés.** A B. F. U. tegnapi számában a helyzethez illő komolysággal jelentette ki, hogy multkori a B. H. Targyalosság c. »éretlen, gyerekes« cikkére nem tartja szükségesnek válaszolni. Mi jóvállásak vagyunk ide át s készségesen elhisszük a B. F. U.-nak, hogy nem tartja szükségesnek a válaszadást, amely bizony nehéz munka lett volna az adott körülmények között. . . Mert mi más tehet az a valaki, akinek keményen a fejére olvassák az igazságot? Ugyebár, nem tehet egyebet, minthogy vagy konokul tagad, vagy pedig, ha ehhez nincs bátorsága, simpxen hibben kijelenti:

a gyerekes cikkekre nem tartjuk szükségesnek válaszolni . . . Szegény, nem gyerekes B. F. U. hová lett a hosszú harcokban edzett bátorság a nemigazmondásra . . .

— **Csomagok feladása.** A temesvári postaigazgatóságtól vett értesítés szerint a csomagok kezelésében 1911 december 1-től változások állanak be, minek következtében a 100 korona értékkel ellátott, vagy 100 koronánál kevesebb értékkel jegyzett, de ékszerrel tartalmazó csomagok egyenként fognak rovatoltatni, vagyis ha a pénzeszállókban nem férnek el, úgy szállító-levelekkel együtt rovatoltatnak ésállítás közben különös gonddal fognak kezeltetni. Ezek szerint tehát a 100 korona értékkel bíró csomagok vászonba csomagolandók, a szélekből pecsétekkel kell ellátni úgy, hogy a tartalomhoz ezek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen. Továbbá minden ilyen értékkel ellátott csomaghoz külön szállítólevelet kell kiállítani a magánfeleknek és hatóságoknak is.

— **Jön a télapó.** Ki-kik gondoskodják idejkorán tüzéző anyag szükségletéről. Szület kókszót, brickettel jutányos árban és legjobb minőségben szállít egész városokban Klár Andor Részvénvtársaság Debrecen.

KÖZGAZDASÁG.

Gyümölcsfa beszerzés és ültetés.

— Irta: Csepreghy Gyula m. kir. gazdasági tanár. —

Baja természetkedvelő, intelligens közönségét szükségtelen gyümölcsfa ültetésre serken-teti, vagy a gyümölcsfa ültetés szép és hasznos voltára figyelmeztetni, mert magyar város nincsen hazánkban, hol a növények iránti szeretet oly erősen ki lenne fejlődve, mint ebben a kedves kis városban.

Bátran mondhatom ezt, először is mert ismerem az ország összes városait, másodsor mert semminem olyan ambíciók nincsenek, melyek érdekében ékókkal keresnem kellene a közönség jóindulatát.

A fültetésre való serkentést el is hagyom, ellenben a fa beszerzéséről és a beszerzett fák ültetéséről elmondom a legszükségesebbeket, illetve figyelmeztetem a közönséget azokra a hibákra, amiket legtöbbször elkövet a fásbeszerzés és ültetés alkalmával.

Szabálynak tekintünk, hogy mindig helyből szeressük be gyümölcsfáinkat, mert a hozzánk talaj — és egyéb viszonyok közül a másféle került fáska, ha minden egyéb körülmény kedvező is volna rá, megynyli az új talaj — és éghajlati viszonyokat, városunk közönségének nagyrésze nem is tudja, hogy az állami tanítóképző-helyzet kertjében* olcsó pénzért kaphat a helyi viszonyoknak megfelelő nemes gyümölcsfát.

Fát — ami viszonyaink közt — jobb öszszel mint tavasszal ültetni, mégis Baján öszszel alig ültetnek fát! Amíg nincs fagy, ültesszük bátran!

Csak megbízható helyről vásároljunk, nem csak azért, hogy olyan fajtát kapjunk, mint amilyen fajtát rendeltünk, hanem azért is, mert a legszebb példány is, ha lelkiismeretlenül lett kirántatva és nem kiásva a földből, akármilyen szabályosan ültesszük is el, nem fogja semmire sem vinni új otthonában.

A kivett fa megsértült gyökereit a sértülés felett végig le, vastagabb gyökereit hozzuk

* A tanítóképző kertjében gyümölcsfákon kívül, gömb-, piramis és szögelynek való buxusok, diszcszerjék stb. is kaphatók olcsó árért.

arányba a korona ágával, tehát vágjuk vissza két harmadukra, gyengébb koronájú fáknál felükre.

A tanítóképző kertjéből eladásra kerülő fáschkák gyökereit, ha a vevő óhajtja, szabályszerint magmetési az intézet kiváló ügyességű és ügybizod kertésze, aki minden egyes fa eladásánál jelen van.

Hányzorn láttam és mérgelődtem, mikor még az intézet kertjében a vevő vagy a küljőnc jól levette a vett fáscka hajszálygyökereiről a földet, mondván: »föld otthon is van, nem viszek!«

Ha a földet leverjük a hajszályvékony gyökerekről, akkor az a vékony gyökér nagyon rövid idő alatt kiszárad és elpusztul és az átültetés nehézségeivel ugyis küzdő kis fa kénytelen nagy fáradsággal és tápanyagvesztéssel új hajszálygyökereket fejleszteni.

A helyet, illetve a gödröt ahova a fát ültetni fogjuk, jó a tölthetés előtt pár hónappal előbb kiásatni. A gödröt ássuk 130 cm. szélesre és 70 cm. mélyre és már az ásásnál hányassuk a két felső ásónyom földet (feltalaj) a gödör egyik oldalára, másik oldalára pedig az alsóbb réteg földet (altalaj).

Új helyen épen olyan mélyen kerüljön a földre a vett fa, mint régi helyén amilyen mélyen volt. Hogy milyen mélyen volt régi helyén a földben, azt a laikus is észreveszi, csak nézze meg a fát, mely onnan kezdve, hol a földben állott sokkal világosabb színű.

Ültetésnél igazítsuk el a kis fa gyökereit úgy, hogy azok sugárszerűen legyenek a földben, mert az ágak, illetve a korona mindig a gyökerek elhelyezése szerint igyekeznek fejlődni, helyesebben a fakorona pendantsja a gyökérkoronának.

Ügyeljünk arra is, hogy a gödörből kiásott földből amidőn azt visszahányjuk a gödörbe, a fáscka gyökereire az előzőleg kihányt földből a feltalaj jusson, mert a feltalajból könnyebben tudja a táplálékot a gyökér felvenni.

Őszi ültetésnél nem kell öntözni, ellenben jó a fa tövéhez a földből mintegy kétarasz magas és háromarasz átmérőjű kupot huzni, nehogy esetleges nagy tél esetén a laza talajon át a kis fáscka gyökerei átfagyjanak.

Az összes ültetett fák koronáját tavasszal metszük meg.

A korona ágainak tavaszi visszametszéséről és a többi ápolásról egy következő cikkben fogok szólni.

Felelős szerkesztő:
SZIRMAI VIDOR dr.

25529/1911. kig. sz.

Hirdetmény.

A Margitta szigeti Ármetsző és Belvizlecsapoló Társulat elnöke f. évi okt. hó 31-én 82. eln. szám alatt a m. kir. földmívelésügyi miniszter urnak Baranyavármegye alispánjához 2655 V-Á-1. szám alatt intézett határozatát nevezett ármetsző és belvizlecsapoló társulat

osztályozási műveleteire és hozzájárulási kules megállapítására nézve emelt panaszok főit mult évi május hó 6-án 7098. alispáni sz. alatt hozott határozat ellen Nagybaracska község előjárósága, az apatini m. kir. erdőhivatal képviselőiben a zombori m. kir. kincstári ügyesség és Bátmonostor község előjárósága által benyújtott felfolyamodások tárgyában oly értesítéssel küldötte meg, hogy az ez által jogérvényre emelkenett 7098/911. sz. alispáni határozat alapján a társulat kötelekbe tartozó birtokok osztályba sorozási munkálatai elkészültek és minden egyes ártéri birtokos birtokveiben keresztül vezetettek, minél fogva azok folyó évi november hó 1-től 30 ig a társulat irodájában Mohácson közszemlére kitétetvén, a munkálat ellen a vízjogi törvény 107. §-a illetőleg 105. §-a értelmében a kitétel ideje alatt is ha az értesítés később történnék, ezen határozat kézbesítésétől számított 30 nap alatt felszólalással lehet élni.

Miről az érdekeltek bajai ártéri birtokosok ezen határozattal értesítettek.

Baja, 1911 november 16.

Polgármester helyett:

Erdélyi, főjegyző.

24730/318. kig. 1911. kőzgy. sz.

Hirdetmény.

Az utcák tisztántartása és öntözésére a letétpénztárból előlegezendő és a következő pénztár által 1913 évben visszatérítendő ideiglenes kölcsön terhére 1719 kor. 73 f. póthitel engedélyezése tárgyában közérdekű határozatot hozott.

Ezen határozat az 1886. évi XXI. t. c. 5. §-a c. és d. pontja értelmében azzal hirdettetik meg, hogy ellene a meghirdetésétől számított 15 nap alatt e város polgármestere utján a m. kir. belügyminiszter urhoz felebbezés nyújtható be.

Baja, 1911 november hó 14-én tartott közgyűlésből.

Dr. Hegedűs Aladár

kir. tanácsos, polgármester.

23470/304. kig. 1911. kőzgy. sz.

Hirdetmény.

A II. választókerület részéről megválasztott két bizottsági tag időközben elhalálozván és helyeiknek betöltése elrendeltetvén, a törvényhatósági bizottság közgyűlése a választás határidejétől f. évi november hó 28. napját, választási helyiségül a Szegedi-uton levő volt belvárosi népiszkolai épületet tűzte ki és a választás vezetésére elnökül Tury Mátyas, helyettesül dr. Dömötör Kálmán bizottsági tagokat küldte ki.

A választás a fenti napon reggel 9 órakor kezdődik és tart délután 4 óráig.

A II. választókerületben Órásefőváros, Istvánmelye, Katonaváros és Kiscsávoly városrészekhez tartozó országgyűlési képviselőválasztók bírnak választói jogosultsággal.

Figyelmeztetem a közönséget, hogy a választási elnökök, a bizalmiférfiak, a jelen lenni köteles hivatalos személyek és általában a szavazók a törvény különös oltalma alatt állanak.

Baja, 1911 november hó 14.

Dr. Hegedűs Aladár

kir. tanácsos, polgármester.

25929/319. kig. 1911. kőzgy. sz.

Hirdetmény.

A szentjánosi utról a szentjánosi köröltés előtt a Sugovica partjához levezető utnak a letétpénztárból előlegezendő és a következő pénztár által 1913 és 1914 évben két egyenlő részletben visszatérítendő ideiglenes kölcsön terhére helyreállítása elrendelése tárgyában közérdekű határozatot hozott.

Ezen határozat az 1886. évi XX. t. c. 5. §-a c. és d. pontja és illetve 7. és 8. §-ai értelmében azzal hirdettetik meg, hogy ellene a meghirdetésétől számított 15 nap alatt e város polgármestere utján a m. kir. belügyminiszter urhoz felebbezés utján nyújtható be.

Baja város törvényhatóságának 1911. évi november hó 14-én tartott közgyűléséből.

Dr. Hegedűs Aladár

kir. tanácsos, polgármester.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen kifogastalanul j** magyar szivarkahüvelye a

„GONDÜZŐ“

mely vergé, önégő, **hammentes** papírból, nikotin-fogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti
:: fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás ::

K O L L Á R A

:: :: könyvkereskedésében Baján. :: ::

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használatá valódi áldás gyomor-bajok, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidékén minden gyógyszerárban és nagyobb fűszerüzletben.

Szántó Istvánné felső-
ruhavarrással foglalko-
zik, kéri a hölgyközön-
ség szives pártfogását.
Mészáros Sándor-u. 8.

Az elismert
legjobb,
legegyteljesebb
magyar napilap

"AZ UJSÁG"

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

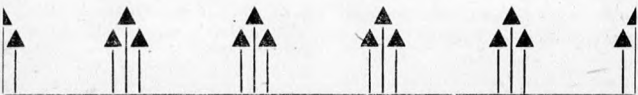
Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön.
Szerkesztő társ: Dr. Ágai Béla.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona,
félévre 14 korona, egész évre 28 korona.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Tisztítsd csak

Globus

Tisztító kivonat

a világ legjobb fémisztítószeré

KOLLÁR A. BAJA

Alapított
1846-ban.

Könyv-, zenemű-, papir- és rajzszerkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termé-
kek-, diszművek-, ifjúsági iratok-, ima-
könyvek-, tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből. Irodai levél-
és rajzpapírok, író- és rajzszerkek, vonalzott
üzleti könyvek. Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra előfizetések az
eredeti áron elfogadtnak.

Alapított
1846-ban.

Könyvkötészetem

folyóiratok, művek,
mindennemű könyvek
egyszerű, diszes és csi-
nos bekötésére, továb-
bá képkeretek, (passe-
partous), iróaljzatok,
kesztyűdobozok és arc-
képtartók jutányos
áron való elkészítésére
van berendezve.

Könyvnyomdám

modern berendezéssel
állít elő műveket, folyó-
iratokat, bál- és lako-
dalmi meghívókat,
eljegyzési kártyákat,
gyászjelentéseket, ár-
jegyzékeket és falragas-
zokat. Bármilyen kö-
nyomdai munkák fel-
vétetnek.

A „Bajai Hírlap“

kiadóhivatala.

Báró Eötvös József-utca 5. szám.